تماشاخانه فرنگی

اتاق پینتر در ایتالیا به صحنه رفت

■ نمایش «اتاق» اثر نمایشنامه‌نویس انگلیسی و به کارگردانی ساسو مارکونی در سی‌امین دوره جشنواره «اورستیادی دی جیبلینا» به صحنه رفت. این جشنواره هر ساله در تابستان و در شهر جیبلینا واقع در سیسیل برگزار شده و از سال ۱۹۸۱ فعالیت خود را آغاز کرده است. در اجرای اثر پینتر، ساسو مارکونی کوشیده تا مرز میان واقعیت و ورای واقعیت را به هم ریخته و با درون‌مایه‌هایی از طنز آن را بیامیزد.

در این سلسله اجراها و در روز ۲۴تیرماه نیز نمایشی با اقتباس از تراژدی زنانه «ترویان» اثر اوریپید و با نام «خشم سرخ» به اجرا گذاشته شد. این جشنواره امروز پس از سالیان سال به مکان گردهمایی کارگردانان، بازیگران و طراحان تبدیل شده و در این دوره به شکل خاص به رابطه انسان و خاطراتش می‌پردازد.

جشنواره اورستیادی از ۱۱تیرماه کار خود را آغاز کرده و تا ۱۱شهریور ادامه خواهد داشت. تمام نمایش‌های این جشنواره در یکی از خانه‌های رعیتی قدیمی که بازسازی شده و امروز محل تئاتر «اورستیادی دی جیبلینا» است، به صحنه می‌روند.

دن کیشوت زندانی آلمانی

■ زندانیان برلین که نام «آف براک» (AufBruch) را بر خود نهاده‌اند، به تازگی اجرایی میدانی از «دن کیشوت» را به کارگردانی «پیتر آتاناسو» در زندان‌های آلمان، شیلی و روسیه روی صحنه‌بردند.

آف براک که ۱۳ سال است در آلمان به اجرای نمایش می‌پردازد، از جمله خاص‌ترین گروه‌های تئاتری این کشور به شمار می‌رود.

مدیران، تهیه‌کنندگان و طراحان این گروه همگی از حرفه‌ای‌های دنیای تئاتر به شمار می‌روند، اما بازیگران آن از جمله محکومان و زندانیان هستند. این گروه «دن کیشوت» را در آغاز در حیاط زندان به نمایش گذارد.

تماشاگران آثار آنان برای دیدن اجراهایشان در زندان «تگل» برلین نمی‌توانند بسیاری از وسایل خود را به همراه داشته باشند، اما نمایش «دن کیشوت» امروز به پلی میان دنیای درون و بیرون زندان تبدیل شده و عنصر ارتباطی زندانیان با مردم به شمار می‌رود. این زندان ۱۵۰۰ زندانی دارد که ۱۹ نفر از آنان در اجرای اثر «سروانتس» همکاری می‌کنند.

جزیره گنج به لندن آمد

■ کشتی جان لانگ سیلور و جیم جوان پس از ۱۲۰ سال از خلق «جزیره گنج» این بار در تئاتر قدیمی لندن پهلو گرفته است. داستان مشهور جزیره رابرت لوییس استیونسون که تاکنون دستمایه فیلم‌ها و مجموعه‌های تلویزیونی و انیمیشن بود، در آستانه انتشار مجموعه آثار این نویسنده در اولد ویک لندن به صحنه رفته است.

این نمایش دوساعته روایت حرکت کشتی جان‌لانگ سیلور یک پا را به همراه جیم جوان برای یافتن گنج جزیره به صحنه آورده است. قرار است مجموعه داستان‌های تخیلی «رابرت لوییس استیونسون» نویسنده کتاب های معروفی چون «جزیره گنج» و «داستان عجیب دکتر جکیل و آقای هاید»، بنابر درخواست خودش پس از ۱۲۰ سال در یک کتاب به چاپ می‌رسد. خواست وی بر چاپ این داستان‌ها در یک کتاب بود، اما مدیربرنامه‌هایش از انجام این کار صرف‌نظر کرد و فقط دو داستان را به چاپ رساند.

اما اکنون پس از ۱۲۰سال این نویسنده معروف اسکاتلندی انتقام این خیانت را می‌گیرد. این داستان‌ها که در آخرین سال‌های عمر «استیونسون» به نگارش درآمدند، در کتابخانه‌ای در انگلستان و کتابخانه دانشگاه «ییل» فرانسه نگهداری می‌شوند. به نوشته روزنامه گاردین، «استیونسون» یکی از ۳۰نویسنده جهان است که آثارش با آمار بالایی به زبان‌های مختلف دنیا ترجمه می‌شود. مجموعه داستان‌های تخیلی این نویسنده بزرگ قرار است سال ۲۰۱۳ به چاپ برسد.

گزارشی از نخستین اپرای شناور جهان در اتریش

زندگی و مرگ شاعر انقلابی در میان نور سرخرنگ غروب

عکس: رویترز

شرق: پاریس در میان آتش انقلاب می‌سوزد و مردم مارسیز خوان ایستاده‌اند تا آخرین لحظه‌های زندگی شاعر جوان خود را به چشم ببینند که با دستان بسته به سمت میدانی برود که روزی سر بریده لویی‌شانزدهم و همسرش ماری آنتوانت را در خود کشیده است...

این تصویر یکی از جذاب‌ترین نمایش‌هایی است که در روزهای گذشته بر صحنه رفت. اما نه این نمایشنامه تئاتری معمولی بود و نه صحنه‌ای که روی آن اجرا شد صحنه‌ای معمولی است. شهر ساحلی برگنتز در غرب اتریش، تابستان ۲۰۱۱ نیز مانند سال‌های پیش میزبان جشنواره هنر و موسیقی اتریش است. اما مردم و بازدیدکنندگان این جشنواره، امسال بر دریاچه کنسانت شاهد اجرای نخستین نمایش شناور جهان بودند که روی صورت یک مجسمه اجرا شد. مجسمه سفیدرنگ ۶۰تنی که با الهام از تابلوی نقاشی مرگ ژان پل مارای ژاک لویی داوید نقاش نامدار فرانسوی و از پیشگامان سبک نئوکلاسیک ساخته شده است. همان نقاشی که انقلابی سرشناس را در هنگام مرگ در میان وان حمامی که محکوم به ماندن در آن بود به تصویر کشیده است. حالا سر انقلابی بزرگ فرانسه و از دوستان نزدیک ماکسیمیلیان روبسپیر که فرمان اعدام لویی و دانتون و روبسپیر را داد، همزمان با ۲۲۱ سال انقلاب فرانسه صحنه اجرای اپرای مشهور آندرا شینه اثر امبر جوردانو ایتالیایی به کارگردانی کیت وارنر شده است.

«آمبرتو جوردانو» موسیقی‌دان بزرگ ایتالیایی در سال ۱۹۴۸میلادی درگذشت. جوردانو در ماسکانی ولئونکا والو مهم‌ترین نماینده «وریسم» ایتالیایی بود و ملودی‌های بی‌نظیر او عاری از هر گونه کاراکتر عامیانه‌ای است. از او حدود دوازده اپرا باقی مانده که مهم‌ترین آنها «آندراشینه» و«ندمورا» را می‌توان نام برد.

آندراشینه روایت داستان واقعی از زندگانی آندرا شینه شاعر انقلابی، آرمان‌گرا و حادثه‌جوی فرانسه در دوران انقلاب است که به علت انتقاد از سیاست خشن روبسپیر انقلابی معروف و عشق یک زن زیبا، محکوم به اعدام شد و در عین جوانی به دلیل حسادت در زیر تیغه گیوتین جان سپرد.

جوردانو این اپرا را از روی سرگذشت (آندرا شینه) و با استفاده از منابع تاریخی، نوشته است. این اثر به علت بازی و موسیقی و صحنه‌های هیجان‌انگیز و آهنگ‌های پرشور آن دلباختگان فراوان در جهان دارد. اشعار این اپرا به‌وسیله (لوییجی ایلیکا) شاعر ایتالیایی به رشته نظم در آمده است. این اپرا برای نخستین بار چند سال بعد از مرگ خالقش در ۲۳ مارس ۱۸۹۶ در صحنه (اسکالا) اپراخانه مشهور میلان به روی صحنه رفت. داستان این اپرای چهارپرده‌ای که جمعی از بهترین بازیگران اپرای جهان در آن بازی می‌کنند، هم روی آب اتفاق می‌افتد و هم در داخل آب. بازیگرانی که تنها بازیگر و خوانندگان توانایی نیستند بلکه با هنرهای آکروباتیک و البته غواصی هم آشنایی دارند. این نخستین نمایشی است که در داخل آب نیز اجرا می‌شود.

دیوید فلدینگ به همراه یک گروه بین‌المللی طراحی و ساخت صحنه خلق مجسمه‌ای از سر مارا را برعهده داشته است. او علت استفاده از سر مارا را در خبرگزاری‌ها شباهت داستان این اپرا با داستان مرگ مارا به دست نامزدش شارلوت گفته که در تابلوی داوید نیز به چشم می‌خورد این تابلو در سال ۱۷۹۳ میلادی خلق و به یکی از ماندگارترین تصاویر انقلاب کبیر فرانسه تبدیل شد.

این نقاشی که صحنه قتل ژان پل مارا را نشان می‌دهد او را میان وان آب سرد به تصویر کشیده است. مارا به دلیل بیماری پوستی مزمنی که داشت، بیشتر وقت خود را در وان آب سرد می‌گذراند و در همان جا هم به نامه‌ها و کارهای اداری رسیدگی می‌کرد. او در ۱۳ ژوییه ۱۷۹۳ یک روز مانده به چهارمین سالگرد فتح باستیل و انقلاب فرانسه در حالی که در حمام خانه‌اش مشغول نوشتن بود، توسط دختر جوانی به نام شارلوت کوردی، (از اعضای حزب میانه‌روی ژیروندیست) با ضربات چاقو به قتل رسید. نقاشی داوید هم‌اکنون در موزه سلطنتی هنرهای زیبا در بروکسل بلژیک نگه‌داری می‌شود. براساس طراحی فلدینگ صحنه روی گونه مارا است و به نسبت اتفاقاتی که در حین این نمایش سراسر حرکت و موسیقی می‌افتد تغییر می‌کند و آکسسوار صحنه به آن اضافه می‌شود.

در مراسم افتتاحیه این اپرای سه ساعته هاینس فیشر رییس‌جمهور اتریش هم شرکت کرده بود تا روایت عشق و مرگ شاعر شوریده فرانسوی را در میان نور سرخرنگ غروب دریاچه کنستانت به نظاره بنشیند

صحنه

«هری پاتر» بر صحنه تئاتر

■ با پایان یافتن مجموعه فیلم‌های هری پاتر دانیل رادکلیف بازیگر اصلی این مجموعه به برادوی بازگشت. «دانیل رادکلیف»، از هفت فروردین‌ماه و با نمایش «چگونه بدون تلاش در تجارت موفق شویم؟» به کارگردانی «راب اشفورد»، بر صحنه تئاتر «هیرش فیلد» نیویورک ظاهر شده بود. به دلیل مشغولیت‌هایی که برای بازی در آخرین پاره از هری پاتر داشت، چند وقتی از این صحنه دور بود و با به پایان رسیدن آن، به صحنه بازگشت. این نمایش موزیکال که بر اساس اثری از «شپارد مید» (۱۹۵۲) نگاشته شده، اولین بار در سال ۱۹۶۱ در برادوی به صحنه رفته و فیلمی نیز بر اساس آن ساخته شده است. وست‌اند لندن نیز در سال ۱۹۶۳ میزبان آن بوده است. اجرای فعلی این اثر در شصت و پنجمین دوره اهدای جوایز تونی در ۹ رشته کاندیدای دریافت جایزه شد. «رادکلیف» نقش جوان شیشه شوری به نام «پیرپوینت‌فینچ» را برعهده دارد. او نخست در فوریه گذشته در پیش‌نمایش اثر ظاهر شده و اکنون به اجرای نقش اصلی نمایش می‌پردازد.

تاسی نقره‌ای اوکیسی در ایرلند

■ تئاتر دورید ایرلند میزبان نمایش تاسی نقره‌ای اثر نمایشنامه‌نویس صاحبنام ایرلندی شون اوکیسی می‌شود. گروه نمایش دورید ایرلند، که یکی از مشهورترین گروه‌های نمایشی ایرلندی هستند، نمایش «تاسی نقره‌ای» را در مرکز لینکلن نیویورک به صحنه می‌برد. این نمایش به کارگردانی چیر او دورسی، از ۲۵ژوییه تا ۳۱ همین ماه میهمان این مرکز است و موقعیتی را فراهم می‌آورد که تماشاگران نیویورک رقابتی بین دو نویسنده ایرلندی، یعنی «شون اوکیسی» و «ویلیام باتلر ییتس» را ببینند. تاسی نقره‌ای، نمایشنامه‌ای چهار پرده‌ای و اکسپرسیونیستی درباره جنگ اول جهانی است که در سال ۱۹۹۹ موضوع اپرایی با همین نام واقع می‌شود. رقابت بین اجرای آثار این دو مولف ایرلندی از آن روست که «ییتس» یکی از بنیانگذاران تئاتر ملی ایرلند به شمار می‌رود.

نمایشی که امپراتور مقابل مجلس بازی کرد

ایان ریکسون*

هارولد پینتر، استاد استفاده از مکث در نمایشنامه‌های خود بود، اما گمان می‌کنید امروز «مکث» متعلق به چه کسی است؟ گاهی پاسخ به این سوال دشوار است. به‌خصوص اگر مرد ۸۰ساله قدرتمند و بانفوذی در جواب به یک سوال ۵۰ثانیه مکث کند. آیا معنای آن نداشتن پاسخ است یا اینکه او از مورد بازخواست قرار گرفتن عصبانی است و دوست دارد هرچقدر می‌خواهد صبر کند و بعد با یک بله یا خیر پاسخ دهد؟

شاید هر مکث طولانی تاثیر سوال را کم کند و هر ثانیه که می‌گذرد نفرت از پرسش را کاهش دهد. شاید مکث، نبردی افسانه‌ای است برای کسی که زمان را در اختیار دارد: «من ریتم خودم را تحمیل می‌کنم و هر وقت بخواهم پاسخ می‌دهم. اما این بازی خطرناک است.»

مکث بسیار طولانی می‌تواند نشانه ضعف، بی‌زبانی و قدرت بخشیدن به پرسنده باشد. یا شاید این کار هم حرکتی تاکتیکی است تا تحقیر دیگران را به همدردی تبدیل کند، دیگرانی که می‌بینند پیرمردی مورد حمله قرار گرفته است.

در تئاتر سعی می‌شود مکث‌ها «زنده» و «دینامیک» باشند. وقتی نمایشنامه‌ای خوب است، این خوبی خودش را جایی میان مخاطب و صحنه نشان می‌دهد، چون فاصله بین این دو را کم می‌کند. نمایشنامه خوب از مخاطب می‌خواهد آنچه واقعا در برابرش رخ می‌دهد را تصور، درک و لمس کند و گاه این کار در لحظات سکوت آشکارتر است.

مخاطب به سفر مکث‌ها نگاه می‌کند، اینکه چطور آنچه رخ داده به مکث‌ها قدرت می‌بخشد و سپس آنها به لحظه تغییر می‌رسند، برای همین است که سکوت مثل یک آتشفشان است و در لحظه تغییر به کلامی کوبنده بدل می‌شود. ما در برابر مکث‌های منفعلانه واکنش نشان می‌دهیم، وقتی هیچ چیزی رخ نمی‌دهد، وقتی مخاطب فضای مرده را حس می‌کند و به ساعت خود نگاه می‌اندازد، دلیلش هم این است که مخاطب سکوت صحنه را لحظه‌ای مهم در تغییر فصل‌های درام می‌داند.

مکث‌ها «آبستن» هستند زیرا درون آنها چیزی شکل می‌گیرد، رشد می‌کند و زاده می‌شود آنچه زاده می‌شود، چیست؟ مکث زمانی است که همه چیز ممکن است.

چند سال پیش در یکی از تمرین‌های «آخرین نوار کرپ» نوشته ساموئل بکت، هارولد پینتر کبیر بازی می‌کرد. به او پیشنهاد دادم بیشتر به مکث‌ها اعتماد داشته باشد. بکت و پینتر، هر دو اگر بودند درک عمیقی از اتفاق این هفته داشتند. پدرسالاری کاریزماتیک و بی‌رحم از جان مایه می‌گذاشت تا امپراتوری خود را حفظ کند. پینتر می‌دانست هسته مرکزی نمایشنامه بکت پوچی است، سکوت محض است و با فرو رفتن در آن بیشتر به تاریکی و روشنایی می‌رسد.

پینتر با شجاعت تمام در تمرین‌های مکرر شرکت می‌کرد، هرچند سختی بسیاری را تحمل می‌کرد و گاه با راهنمایی محترمانه کارگردان در جای خود می‌ایستاد و سکوت می‌کرد تا رمز و راز بی‌کلامی تاثیر خود را بگذارد. حالا با خودم می‌گویم اگر پینتر بود به نظرش در اتاق مجلس عوام که دستگاه تهویه دارد و خبرنگاران با دقت به آن چشم دوخته‌اند و هر مکثی را ثبت می‌کنند، روپرت مرداک متوجه این رمز و راز شد یا آنقدر ذهنش مشغول چیزهای دیگر مثل وحشت و خشم بود که دنیای اطرافش را نمی‌دید.

در جلسه روز سه‌شنبه کمیته انتخابی مجلس عوام، متن نمایش از پیش آماده شده بود. پدر و پسر کاملا می‌دانستند چه باید بکنند و برای برخورد با رسانه‌ها آموزش دیده بودند. یک گروه سرود از اعضای پلیس بریتانیا با سوالات از پیش مشخص به آنها حمله کردند. هیچ چیز غیرمنتظره نبود. اما این موقعیت خودش به ذات بسیار نمایشی بود، دلیلش هم اهمیت سوژه و شخصیت‌هایی بودند قدرتمند که همیشه به آنها دسترسی نداریم.

کوچک‌ترین جزییات هر لحظه مهم بودند، انگار ملکه و پادشاه در صحنه ایستاده‌اند. واقعا روپرت مرداک آنقدر ماهر بود که هر سوال نامربوط در مورد کمپانی‌اش را محو کند یا اینکه ما مردی آسیب‌دیده را می‌دیدیم که حتی ساده‌ترین سوالات را نمی‌توانست پاسخ دهد و دلسوزی ما را برمی‌انگیخت؟

کاش، هارولد پینتر بود و پاسخ ما را می‌داد. او می‌دانست.

*ایان ریکسون بریتانیایی کارگردان تئاتر و سینماست. او از سال ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۶ مدیر هنری «رویال کورت تیهتر» لندن بوده است.

منبع: دیلی تلگراف

جدول ۱۲۷۴

افقی:
۱- فوتبالیست سال اروپا در۱۹۷۷ (بورروسیا)- صورت پنجم از صور فلکی ۲- علم جادو و طلسم- میوه نورسیده- مشکین شهر سابق ۳- ستاره- اکنون – موافق ۴- حیله‌گر- عزادار- نااستوار- هالوژن نمک طعام ۵- یار شلوار- عارف قرن ۳ و ۴- نادانی ۶- دختر سیاه چشم- بالا آمدن آب دریا- نادرستی ۷- پیشوای زرتشتی- اداره آگاهی سابق- پاره ۸- نیشتر- گروه ورزشی- پسوند آلودگی- ظاهر عمارت ۹- تشت گلی- خطی قدیمی که بعد از خط هیروگلیف اختراع شد- آخرین حرف لاتین ۱۰- نقش‌ها- چوب خوشبو- مخفی ۱۱- اثر نیما- فصل اول سال- برآمدگی ته کفش ۱۲- طلیعه اعداد- وسیله نخ ریسی-تر و تازه- بیماری غش ۱۳- برادر کمبوجیه- با هم- در شعر همراه قافیه می‌آید ۱۴- مقابل ویران- خود سر- دوباره ۱۵- فعل- بازیگر فقید مجموعه تلویزیونی شیخ بهایی

عمودی:
۱- برج‌های دفاعی- متهور، جسور ۲- شایستگی- ممنوع- الماس ۳- شماره- نویسنده- کوره آجرپزی ۴- سازمان جاسوسی- ضربه پا به توپ- گذرنامه ۵- حرف انتخاب- بخشش‌ها- کر نیست ۶- نامه‌ای که برای آگاهی عموم انتشار یابد- اثر چربی- تپانچه ۷- تاجر شکسپیر- اهل یمین- دست نخورده ۸- نوعی بستنی سنتی- خودم- رفوزه- سالک و مسافر ۹- سنگین نیست- شهر ترکیه – مقابل باهوش ۱۰ – اسب بی‌سر- دشنام دادن- تیم سابق کمپل ۱۱- کشتارگاه- سپهر نیلگون- خط کش مهندسی ۱۲- آزرده خاطر- جوهر مرد- رودست خوردن ۱۳- کلمه پرسشی- پرستش کردن- بالا ۱۴- کوشا- نام جزیره‌ای در کشورمان- نژاد ایرانی ۱۵- آه- مدافع سپاهان

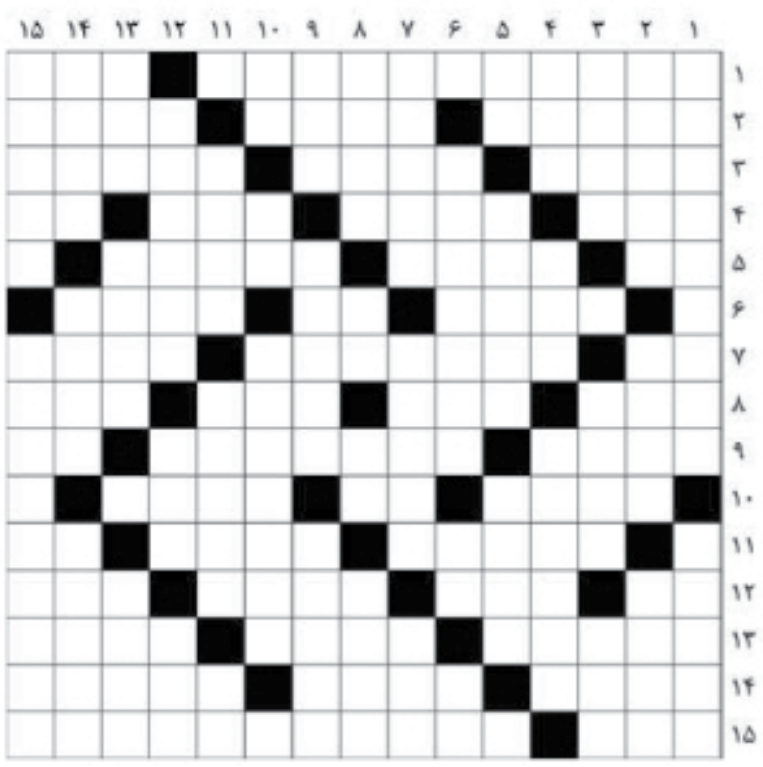

حل جدول ۱۲۷۳

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

سودوکو ۲۸۲

۱	۶				۲			۹
۷		۲				۴		۳
	۳	۴	۷					۶
	۵	۶				۸		۱
				۸		۶		۵
	۱		۲	۵				
	۷			۴		۱		
	۸		۳	۲				
				۹			۴	

قانون‌های حل جدول سودوکو:
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

حل سودوکو ۲۸۱

۶	۹	۸	۴	۳	۵	۷	۱	۲
۱	۲	۳	۷	۹	۶	۴	۸	۵
۴	۵	۷	۲	۱	۸	۹	۶	۳
۹	۶	۱	۵	۲	۳	۸	۷	۴
۳	۸	۵	۶	۴	۷	۲	۹	۱
۲	۷	۴	۱	۸	۹	۵	۳	۶
۷	۴	۹	۳	۶	۲	۱	۵	۸
۵	۱	۶	۸	۷	۴	۳	۲	۹
۸	۳	۲	۹	۵	۱	۶	۴	۷